

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 1571
Warszawa, 22 maja 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Rajmunda Millera.

(-) Elżbieta Achinger; (-) Małgorzata Adamczak; (-) Tadeusz Arkit; (-) Urszula Augustyn; (-) Joanna Bobowska; (-) Łukasz Borowiak; (-) Jacek Brzezinka; (-) Andrzej Buła; (-) Renata Butryn; (-) Piotr Cieśliński; (-) Marian Cycoń; (-) Czesław Czechyra; (-) Ewa Drozd; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Artur Gierada; (-) Rafał Grupiński; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Andrzej Kania; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Krystyna Kłosin; (-) Ewa Kołodziej; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Sławomir Kowalski; (-) Iwona Kozłowska; (-) Ligia Krajewska; (-) Józef Lassota; (-) Arkadiusz Litwiński; (-) Jagna Marczułajtis-Walczak; (-) Katarzyna Matusik-Lipiec; (-) Rajmund Miller; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Marzena Okła-Drewnowicz; (-) Janina Okrągły; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Julia Pitera; (-) Dorota Rutkowska; (-) Marek Rząsa; (-) Wojciech Saługa; (-) Henryk Siedlaczek; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Bożena Sławiak; (-) Michał Szczerba; (-) Adam Szejnfeld; (-) Bożena Szydłowska; (-) Iwona Śledzińska-Katarasińska; (-) Marcin Święcicki; (-) Cezary Tomczyk; (-) Robert Tyszkiewicz; (-) Marek

Wojtkowski; (-) Ewa Wolak; (-) Ryszard Zawadzki; (-) Ewa Żmuda-Trzebiatowska.

USTAWA
z dnia ..... 2013 r.

o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2¹ dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Ilekroć w ustawie jest mowa o felczerze – rozumie się przez to także starszego felczera.”;
- 2) w art. 39 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2–4 w brzmieniu:
„2. Do zadań izby wytrzeźwień należy:
  - 1) sprawowanie opieki nad osobami w stanie nietrzeźwości;
  - 2) wykonywanie wobec osób w stanie nietrzeźwości zabiegów higieniczno-sanitarnych;
  - 3) udzielanie osobom w stanie nietrzeźwości pierwszej pomocy;
  - 4) prowadzenie detoksykacji, jeżeli izba wytrzeźwień posiada odpowiednie pomieszczenie, urządzenia, wyposażenie i wykwalifikowany personel, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 42⁵;
  - 5) informowanie osób przyjętych do izby wytrzeźwień o szkodliwości spożywania alkoholu oraz motywowanie ich do podjęcia leczenia odwykowego;
  - 6) współpraca z właściwymi gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, podmiotami określonymi w art. 21 ust. 1 oraz innymi instytucjami i organizacjami, których działalność ma na celu przeciwdziałanie problemom alkoholowym i ich skutkom.
3. Jednostka samorządu terytorialnego może zlecić wykonywanie zadań izby wytrzeźwień innej placówce lub utworzyć taką placówkę, zwaną dalej „placówką”.
4. Dyrektor izby wytrzeźwień lub kierownik placówki składa corocznie ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie do dnia 1 marca, sprawozdanie za rok poprzedni zawierające w szczególności informacje o liczbie osób umieszczonych odpowiednio w izbie wytrzeźwień albo placówce, z uwzględnieniem płci oraz podziału na dorosłych i małoletnich, w tym o liczbie osób przebywających w izbie albo placówce co najmniej trzy razy w okresie roku oraz o zastosowanych środkach przymusu

bezpośredniego, w tym o rodzajach zastosowanych środków przymusu bezpośredniego i długości ich trwania.”;

3) po art. 39 dodaje się art. 39¹ w brzmieniu:

- „Art. 39¹. 1. Izba wytrzeźwień lub placówka prowadzi ewidencję i dokumentację osób do niej doprowadzonych.
2. W ramach prowadzonej dokumentacji izba wytrzeźwień lub placówka może przetwarzać dane osób doprowadzonych w zakresie:
- 1) informacji pozwalających na ustalenie ich tożsamości obejmujących:
    - a) imię, nazwisko, imiona rodziców,
    - b) nazwę i numer dokumentu tożsamości,
    - c) datę i miejsce urodzenia lub wiek,
    - d) numer PESEL, jeżeli posiada,
    - e) stan cywilny,
    - f) adres zamieszkania lub miejsce pobytu;
  - 2) stanu zdrowia, w tym o udzielonych im świadczeniach zdrowotnych;
  - 3) nałogów;
  - 4) sytuacji społecznej i rodzinnej.
3. Do dokumentacji dotyczącej stanu zdrowia osoby doprowadzonej oraz informacji o udzielonych jej świadczeniach zdrowotnych, w zakresie dotyczącym jej prowadzenia, udostępniania i przechowywania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r. poz. 159 i 742), z wyłączeniem obowiązku jej prowadzenia w postaci elektronicznej.
4. Dokumentacja określona w ust. 3 w przypadku likwidacji izby wytrzeźwień lub placówki jest przechowywana przez jednostkę samorządu terytorialnego.”;

4) art. 40 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 40. 1. Osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorzenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień lub placówki, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu.
2. W razie braku izby wytrzeźwień lub placówki osoby, o których mowa w ust. 1, mogą być doprowadzone do jednostki Policji.
3. Funkcjonariusz Policji lub strażnik straży gminnej doprowadzający osobę w stanie nietrzeźwości do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu, zwany dalej „doprowadzającym”,

sporządza protokół doprowadzenia w celu wytrzeźwienia. Protokół ten zawiera:

- 1) imię i nazwisko, jednostkę oraz numer służbowy doprowadzającego;
  - 2) datę i godzinę doprowadzenia;
  - 3) miejsce i okoliczności oraz opis interwencji;
  - 4) imię i nazwisko, imiona rodziców osoby doprowadzonej oraz wiek tej osoby;
  - 5) rodzaj i numer dokumentu tożsamości oraz rysopis osoby doprowadzonej;
  - 6) adres zamieszkania lub miejsce pobytu osoby doprowadzonej;
  - 7) opis zachowania osoby doprowadzonej w czasie interwencji i transportu, a w przypadku doprowadzenia do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji - z uwzględnieniem okoliczności uniemożliwiających doprowadzenie do miejsca zamieszkania lub pobytu;
  - 8) wykaz przedmiotów posiadanych przez osobę doprowadzoną;
  - 9) informacje o okolicznościach określonych w art. 40¹, będących podstawą przyjęcia do izby wytrzeźwień, placówki albo jednostki Policji;
  - 10) dyspozycję co do dalszego postępowania z osobą doprowadzoną po wytrzeźwieniu;
  - 11) miejsce doprowadzenia oraz w przypadku doprowadzenia do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji - decyzję dyrektora izby wytrzeźwień, kierownika placówki albo komendanta jednostki Policji o przyjęciu lub odmowie przyjęcia.
4. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości osoby doprowadzonej dane tej osoby niezwłocznie sprawdza i potwierdza doprowadzający.
  5. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji pozostaje tam aż do wytrzeźwienia, nie dłużej niż 24 godziny. Osoby do lat 18 umieszcza się w odrębnych pomieszczeniach, oddzielnie od osób dorosłych.
  6. Osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki, jednostki Policji, podmiotu leczniczego, w warunkach, o których mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce doprowadzenia. W zażaleniu osoba doprowadzona może domagać się zbadania zasadności i legalności doprowadzenia, jak również decyzji o przyjęciu albo zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania.
  7. W przypadku gdy zażalenie składa się za pośrednictwem izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji, podmiot ten przekazuje zażalenie niezwłocznie sądowi określonymu w ust. 6. Do rozpoznania zażalenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89,

poz. 555, z późn. zm.¹⁾). Skarżący ma prawo wziąć udział w posiedzeniu sądu.

8. W przypadku stwierdzenia bezzasadności lub nielegalności doprowadzenia, przyjęcia albo zatrzymania, albo poważnych nieprawidłowości związanych z ich wykonywaniem sąd określony w ust. 6 zawiadamia o tym prokuratora i przełożonego doprowadzającego albo przełożonego osób dokonujących przyjęcia albo zatrzymania.
  9. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, jest żołnierzem, przekazuje się ją Żandarmerii Wojskowej lub wojskowemu organowi porządkowemu.
  10. O przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dyrektor izby wytrzeźwień, kierownik placówki albo jednostka Policji zawiadamia niezwłocznie właściwą gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych.
  11. O przyjęciu do izby wytrzeźwień lub placówki albo o zatrzymaniu w jednostce Policji zawiadamia się niezwłocznie:
    - 1) w przypadku małoletnich – ich rodziców lub opiekunów oraz sąd opiekuńczy;
    - 2) w przypadku innych osób – na ich żądanie, wskazane przez nie osoby.”;
- 5) po art. 40 dodaje się art. 40¹–40⁴ w brzmieniu:
- „Art. 40¹. 1. Podstawą przyjęcia osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji jest wynik badania na zawartość alkoholu w organizmie tej osoby wskazujący na stan nietrzeźwości.
  2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się za zgodą osoby doprowadzonej.
  3. W przypadku braku zgody na przeprowadzenie badania, o którym mowa w ust. 1, osobę doprowadzoną przyjmuje się do izby

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645 oraz z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529.

wytrzeźwień lub placówki albo zatrzymuje się w jednostce Policji wyłącznie w przypadku występowania symptomów wskazujących na stan nietrzeźwości, potwierdzonych pisemnie przez lekarza lub felczera izby wytrzeźwień lub placówki, a w przypadku osób doprowadzonych do jednostki Policji – przez upoważnionego funkcjonariusza Policji.

- Art. 40². 1. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki jest poddawana niezwłocznie badaniom lekarskim.
2. Osoba doprowadzona do izby wytrzeźwień lub placówki może zostać poddana badaniu, o którym mowa w ust. 1, również w przypadku braku zgody na jego przeprowadzenie, jeżeli jej zachowanie wskazuje na to, że może ona zagrażać swojemu życiu lub zdrowiu albo życiu lub zdrowiu innych osób.
  3. Osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki podaje się, jeżeli wymaga tego jej stan zdrowia, produkty lecznicze, których wykaz określają przepisy wydane na podstawie art. 42⁵ pkt 7.
  4. Jeżeli osoba doprowadzona wymaga hospitalizacji, niezwłocznie przewozi się ją do podmiotu leczniczego. Transport, w zależności od stanu zdrowia tej osoby, wykonują jednostki Policji, straż gminna, podmioty wykonujące transport sanitarny lub zespoły ratownictwa medycznego.
  5. Osobę przyjętą do izby wytrzeźwień lub placówki, zwaną dalej „osobą przyjętą”, poddaje się, za jej zgodą, detoksykacji.

- Art. 40³. 1. O przyjęciu lub odmowie przyjęcia do izby wytrzeźwień lub placówki albo zatrzymaniu w jednostce Policji decyduje odpowiednio:
- 1) dyrektor izby wytrzeźwień;
  - 2) kierownik placówki;
  - 3) komendant jednostki Policji.
2. Dyrektor izby wytrzeźwień lub kierownik placówki informuje jednostkę Policji lub straż gminną o braku wolnych miejsc w izbie lub placówce.
3. W razie powzięcia przez pracownika izby wytrzeźwień lub placówki podejrzenia, że osoba doprowadzona popełniła przestępstwo izba lub placówka zawiadamia niezwłocznie jednostkę Policji, podając termin, do którego osoba będzie przebywać w izbie lub placówce.

Art. 40⁴. Osoba małoletnia doprowadzona do izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji może być zwolniona, niezwłocznie po udzieleniu jej niezbędnych świadczeń zdrowotnych, na pisemny wniosek rodziców lub opiekunów.”;

6) art. 41 i 42 otrzymują brzmienie:

„Art. 41. Osobie przyjętej albo zatrzymanej w jednostce Policji odbiera się środki pieniężne lub inne przedmioty i przekazuje do depozytu.

Art. 42. 1. Wobec osoby przyjętej albo wobec osoby zatrzymanej w jednostce Policji, która stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia własnego lub innej osoby, lub niszczy przedmioty znajdujące się w otoczeniu, może być zastosowany przymus bezpośredni.

2. Przymus bezpośredni zastosowany w:

- 1) izbie wytrzeźwień lub placówce – polega na przytrzymaniu, unieruchomieniu, przymusowym podaniu produktu leczniczego lub izolacji;
- 2) jednostce Policji – polega na przytrzymaniu, unieruchomieniu lub izolacji.

3. O zastosowaniu przymusu bezpośredniego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, i zaprzestaniu jego stosowania decyduje lekarz lub felczer, który określa rodzaj zastosowanej formy przymusu bezpośredniego oraz osobiście nadzoruje jego wykonanie.

4. W jednostkach Policji o zastosowaniu przymusu bezpośredniego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, i zaprzestaniu jego stosowania decyduje komendant jednostki Policji lub osoba przez niego upoważniona, a podczas ich nieobecności – dyżurny jednostki Policji.

5. Jeżeli nie jest możliwe uzyskanie natychmiastowej decyzji osób, o których mowa w ust. 4, o zastosowaniu przymusu bezpośredniego decyduje oraz przymus ten wykonuje funkcjonariusz Policji. O zastosowaniu przymusu bezpośredniego funkcjonariusz Policji niezwłocznie informuje osoby, o których mowa w ust. 4.

6. Przed zastosowaniem przymusu bezpośredniego uprzedza się osobę, wobec której przymus ten ma być zastosowany. Stosuje się taką formę przymusu bezpośredniego, która jest możliwie najmniej uciążliwa dla osoby, wobec której przymus ten ma być zastosowany. Przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego należy zachować szczególną ostrożność i dbałość o dobro tej osoby.

7. Przymus bezpośredni w formie:

- 1) przytrzymania – polega na doraźnym, krótkotrwałym unieruchomieniu osoby z użyciem siły fizycznej;
- 2) unieruchomienia – polega na dłużej trwającym obezwładnieniu osoby z użyciem pasów, uchwytów, prześcieradeł lub kaftana bezpieczeństwa;
- 3) przymusowego podania produktu leczniczego – polega na wprowadzeniu produktu leczniczego do organizmu osoby w przypadku zagrożenia jej życia lub zdrowia;
- 4) izolacji – polega na umieszczeniu osoby pojedynczo w zamkniętym pomieszczeniu.

8. Przymus bezpośredni w formie unieruchomienia lub izolacji może być stosowany nie dłużej niż 4 godziny. W razie potrzeby

stosowanie przymusu bezpośredniego w tych formach może być przedłużone na następne okresy, nie dłuższe niż 6-godzinne.

9. Pracownik wyznaczony przez dyrektora izby wytrzeźwień lub kierownika placówki albo funkcjonariusz Policji wyznaczony przez komendanta jednostki Policji lub osobę przez niego upoważnioną, a podczas ich nieobecności – dyżurnego jednostki Policji, jest obowiązany do kontroli stanu fizycznego i zachowania osoby, wobec której zastosowano przymus bezpośredni w formie unieruchomienia lub izolacji, nie rzadziej niż co 15 minut, również w czasie snu tej osoby oraz niezwłocznie po zaprzestaniu stosowania przymusu bezpośredniego.
10. Przymus bezpośredni może trwać tylko do czasu ustania przyczyn jego zastosowania.”;

7) po art. 42 dodaje się art. 42¹–42⁵ w brzmieniu:

- „Art. 42¹. 1. O zwolnieniu osoby przyjętej z izby wytrzeźwień lub placówki decyduje odpowiednio dyrektor izby wytrzeźwień, kierownik placówki lub upoważniona przez niego osoba, na podstawie badania zawartości alkoholu w organizmie osoby zwalnianej, biorąc pod uwagę opinię lekarza lub felczera.
2. O zwolnieniu osoby zatrzymanej z jednostki Policji decyduje komendant jednostki Policji lub upoważniona przez niego osoba, na podstawie badania zawartości alkoholu w organizmie osoby zwalnianej, w miarę potrzeb biorąc pod uwagę opinię lekarza lub felczera.
  3. W przypadku braku zgody osoby zwalnianej na przeprowadzenie badania, o którym mowa w ust. 1, zwalnia się ją na podstawie opinii lekarza lub felczera izby wytrzeźwień lub placówki.
  4. Osobę małoletnią po wytrzeźwieniu przekazuje się rodzicom lub opiekunom, a w przypadku ich niezgłoszenia się – najbliższej placówce interwencyjnej.

Art. 42². 1. Za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji od osoby przyjętej pobierana jest opłata.

2. Opłata za pobyt:
  - 1) w izbie wytrzeźwień lub placówce – stanowi dochód jednostki samorządu terytorialnego;
  - 2) w jednostce policji – stanowi dochód budżetu państwa.
3. Opłata za pobyt w izbie wytrzeźwień lub placówce obejmuje także udzielone świadczenia zdrowotne, podane produkty lecznicze oraz detoksykację.
4. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, jest określana przez:
  - 1) organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego w drodze uchwały – w odniesieniu do opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień lub placówce;
  - 2) wojewodę w drodze zarządzenia – w odniesieniu do opłaty za pobyt w jednostce Policji.

5. Określając wysokość opłaty organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego albo wojewoda uwzględnia przeciętny koszt pobytu osoby przyjętej albo zatrzymanej w jednostce Policji.
6. Maksymalna wysokość opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji wynosi 300 zł.
7. Kwota maksymalnej wysokości opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji podlega corocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w poprzednim roku kalendarzowym.
8. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, o którym mowa w ust. 7, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.²⁾).
9. Minister właściwy do spraw zdrowia ogłasza, w terminie do dnia 15 lutego, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, maksymalną wysokość opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji, po waloryzacji.
10. W wyjątkowych przypadkach, kierując się szczególnym charakterem placówki, organy jednostek samorządu terytorialnego mogą postanowić, w drodze uchwały, o odstąpieniu od pobierania opłat przez tę placówkę.
11. Termin uiszczenia opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji wynosi 14 dni od dnia doręczenia wezwania do jej uiszczenia. Do doręczeń stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.³⁾).
12. Roszczenie o uiszczenie opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji przedawnia się z upływem 3 lat od dnia, w którym upłynął termin płatności.
13. Obowiązek uiszczenia opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji nie powstaje, jeżeli wezwanie, o którym mowa w ust. 11, zostało doręczone po upływie 3 lat od dnia zwolnienia z izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118, 251, 637, 664 i 1548.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 182, poz. 1228 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 6, poz. 18, Nr 34, poz. 173, Nr 106, poz. 622 i Nr 186, poz. 1100 oraz z 2012 r. poz. 1101 i 1529.

- Art. 42³. 1. Pomieszczenia i urządzenia izby wytrzeźwień lub placówki odpowiadają wymaganiom odpowiednim do wykonywanych zadań.
2. Pomieszczenia izby wytrzeźwień lub placówki są wyposażone w urządzenia monitorujące, w tym system telewizji przemysłowej, umożliwiające stały nadzór nad osobami w nich przebywającymi oraz kontrolę zastosowania przymusu bezpośredniego, w sposób zapewniający poszanowanie intymności i godności tych osób.
3. Zapis z monitoringu, o którym mowa w ust. 2, podlega ochronie określonej w niniejszej ustawie i w przepisach o ochronie danych osobowych. Dostęp do urządzeń i zapisu z monitoringu jest kontrolowany, możliwy tylko dla osób uprawnionych.
4. Zapis z monitoringu, o którym mowa w ust. 2, przechowuje się przez okres 6 miesięcy.
5. Po upływie terminu przechowywania zapis z monitoringu, o którym mowa w ust. 2, usuwa się w sposób uniemożliwiający jego odzyskanie. Z tych czynności sporządza się protokół.

- Art. 42⁴. 1. W izbie wytrzeźwień oraz w placówce zatrudnia się osoby posiadające kwalifikacje odpowiednie do zajmowanego stanowiska oraz posiadające zdolność psychiczną do pracy w izbie lub placówce, w tym do pracy w warunkach wymagających stosowania przymusu bezpośredniego, stwierdzoną opinią psychologiczną.
2. W razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności psychicznej opinię określoną w ust. 1 wydaje się także na wniosek dyrektora izby wytrzeźwień lub kierownika placówki.
3. Przepisów ust. 1 i 2 w zakresie dotyczącym oceny zdolności psychicznej nie stosuje się do lekarzy i felczerów.

Art. 42⁵. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) czynności związane z prowadzeniem depozytu w izbach wytrzeźwień lub placówkach, w tym sposób ewidencjonowania, przyjmowania, przechowywania i wydawania deponowanych środków i przedmiotów,
- 2) organizację izb wytrzeźwień i placówek oraz warunki, jakim powinny odpowiadać ich pomieszczenia i urządzenia,
- 3) skład oraz kwalifikacje personelu izb wytrzeźwień i placówek,
- 4) sposób przeprowadzenia kontroli stanu fizycznego i zachowania, o których mowa w art. 42 ust. 9,
- 5) sposób przeprowadzenia badania na zawartość alkoholu,
- 6) rodzaje i zakres prowadzonej ewidencji i dokumentacji, w tym wzór karty ewidencyjnej, uwzględniając zapewnienie rzetelnego prowadzenia ewidencji i dokumentacji oraz

ochrony danych i informacji dotyczących osoby doprowadzonej lub przyjętej do izb wytrzeźwień i placówek,

7) wykaz produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, które są stosowane w izbach wytrzeźwień i placówkach

– biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia poszanowania praw osób doprowadzonych do izb wytrzeźwień i placówek oraz do nich przyjętych, a także zapewnienia im należytej opieki, z uwzględnieniem specyfiki izb wytrzeźwień i placówek, w tym izb wytrzeźwień, w których stosuje się detoksykację.”.

Art. 2.

Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3.

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 42 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 42⁵ ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4.

Do czasu określenia wysokości opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji w sposób określony w art. 42² ust. 4 i 5 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, opłata ta wynosi 300 zł.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

Celem projektu jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 kwietnia 2012 r. (sygn. akt K 12/11) dotyczącego ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także uregulowanie na poziomie ustawowym kwestii dotyczących praw i obowiązków, a zawartych dotychczas w rozporządzeniu, w szczególności kwestii stosowania przymusu bezpośredniego w izbach wytrzeźwień na poziomie ustawowym. Uregulowanie tej drugiej kwestii również czyni zadość standardom konstytucyjnym. Bowiem w uzasadnieniu do wyroku Trybunał Konstytucyjnego z dnia 17 maja 2012 r. (sygn. akt K 10/11) dotyczącym szeregu ustaw regulujących stosowanie przymusu przez służby mundurowe (w których kwestie te były uregulowane w znacznej części w rozporządzeniach), stwierdzono, że *zasadniczym zarzutem wobec kwestionowanych upoważnień ustawowych nie jest jednak naruszenie art. 92 ust. 1 Konstytucji RP ze względu na brak wytycznych co do treści rozporządzenia, ale przekazanie tymi przepisami materii ustawowej do uregulowania aktami podustawowymi. Należy przy tym przyjąć, że w przypadku przekazania materii ustawowej do uregulowania w formie rozporządzenia nawet bardzo szczegółowe wytyczne nie konwalidują wadliwości takiego upoważnienia.*

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego zawarta w wyroku z dnia 3 kwietnia 2012 r.

2.1. Trybunał Konstytucyjny (TK) orzekł, że art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w zakresie, w jakim upoważnia ministra właściwego do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia, maksymalnej wysokości opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji – jest niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2.2. Przepis art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (w brzmieniu obowiązującym przed dniem 17 stycznia 2013 r.) przewidywał, że „Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb doprowadzania i przyjmowania osób, o których mowa w art. 40, do izb wytrzeźwień, jednostek Policji, innych placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz zwalniania z tych izb, jednostek i placówek, a także organizację izb wytrzeźwień oraz innych placówek, z uwzględnieniem wymagań dotyczących kwalifikacji pracowników i warunków technicznych pomieszczeń, zakres opieki zdrowotnej nad doprowadzonymi tam osobami oraz maksymalną wysokość opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji”. Minister wydał na podstawie tego przepisu rozporządzenie. Powstała jednak uzasadniona wątpliwość czy istnieją w tym upoważnieniu wytyczne dotyczące wysokości opłaty za pobyt w izbach. Choć kwestionowane upoważnienie zawiera wytyczne, to odnoszą się one tylko do pierwszego zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu. Wytyczne te nie mogą być zastosowane do określenia wysokości opłaty. Wobec kategorycznego brzmienia art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, upoważnienie musi posiadać wytyczne, choć w zależności od charakteru spraw przekazanych do uregulowania mogą być one mniej lub bardziej szczegółowe. TK stwierdził, że ponieważ upoważnienie dotyczy określenia wysokości opłaty, a więc daniny publicznej innej niż podatek, wytyczne mogą polegać na wskazaniu jedynie jej

maksymalnej i minimalnej stawki, pozostawiając wyznaczenie konkretnych stawek innym organom. „Ustawodawca powinien jednak ponadto wyczerpująco unormować zasady kalkulacji tych należności, aby wyeliminować dowolność podczas określania ich ostatecznej wysokości”.

2.3. TK odroczył utratę mocy obowiązującej przepisu o 9 miesięcy licząc od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw RP (16 stycznia 2013 r.).

2.4. Ponadto TK wskazał w uzasadnieniu wyroku na inne mankamenty regulacji. Choć przepis art. 42 ust. 5 ustawy przewiduje, że „Za doprowadzenie i pobyt w izbie wytrzeźwień lub jednostce Policji pobierane są opłaty”, to upoważnienie z ust. 6, a w ślad za tym rozporządzenie nie reguluje wysokości opłaty za doprowadzenie do izby. Poza tym, choć ust. 5 przewiduje tylko regulowanie wskazanych zagadnień związanych z pobytem w izbach wytrzeźwień i jednostkach Policji, to ust. 6 reguluje też kwestię pobytu w innych placówkach utworzonych lub wskazanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

3. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W odniesieniu do opłaty projekt ustala maksymalną wysokość opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień na poziomie 300 zł. Dotychczas obowiązujące rozporządzenie określa maksymalną wysokość opłaty na poziomie 250 zł. Zwiększenie wysokości kwoty maksymalnej w stosunku do obecnie obowiązującej (250 zł) wynika z analizy kosztów funkcjonowania izb wytrzeźwień. Koszty te w 27 miastach wyniosły średnio 263,24 zł w przeliczeniu na jedną osobę. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku aż 6 miast średni koszt funkcjonowania izb wytrzeźwień był wyższy niż 350 zł (363,20 zł – 490,26 zł) na osobę. Dodatkowo projekt zawiera zawierając propozycję waloryzacji kwoty maksymalnej wysokości opłaty, określonej w sposób kwotowy w ustawie. Skoro bowiem przy ustalaniu wysokości opłaty uwzględnia się koszt pobytu zasadnym jest, aby maksymalna wysokość tej kwoty nie była oderwana od cen towarów i usług konsumpcyjnych. Stąd zaproponowany w poprawce mechanizm waloryzacji.

Zaproponowano również, aby wysokość opłat (nie wyższa jednak niż wskazana powyżej kwota maksymalna) była ustalana w drodze uchwały przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, a w przypadku jednostek Policji w drodze zarządzenia wojewody. Przy ustanawianiu tejże opłaty ww. organy miałyby kierować się całkowitym kosztem pobytu osób zatrzymanych w tych podmiotach. Zapewni to adekwatność obciążenia finansowego osób przyjętych do izb wytrzeźwień lub placówek oraz zatrzymanych w jednostkach Policji do faktycznie ponoszonych kosztów ich pobytu w nich.

Zaproponowano także zmianę zmierzającą do umożliwienia pobierania opłat za pobyt w placówkach utworzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego lub którym jednostki samorządu terytorialnego zleciły wykonywanie zadań izb wytrzeźwień. Dotychczas art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uprawniał do pobierania takich opłat jedynie w związku z pobytem w izbie wytrzeźwień lub jednostce Policji.

Pozostałe zmiany wynikają z konieczności zapewnienia możliwości wykonania wyroku TK w drodze stosownego aktu wykonawczego poprzez podniesienie do rangi ustawowej dotychczas obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, które w istocie konstytuują normy niezbędne do określenia w drodze ustawy.

W związku z powyższym w projekcie znalazły się regulacje dotyczące:

- 1) zadań realizowanych przez izby wytrzeźwień lub placówki utworzone lub przez jednostki samorządu terytorialnego lub którym jednostki samorządu terytorialnego zleciły wykonywanie zadań izb wytrzeźwień,
- 2) udzielania świadczeń zdrowotnych oraz podawania produktów leczniczych,
- 3) trybu doprowadzenia do ww. izb, placówek lub jednostek Policji (oraz sposobu dokumentowania tego faktu),
- 4) sposobu i trybu przyjmowania do ww. izb, placówek lub jednostek Policji,
- 5) ewidencji i dokumentacji osób doprowadzonych, w tym dokumentacji stanowiącej dotyczącej stanu zdrowia, do której należy stosować przepisy dotyczące dokumentacji medycznej
- 6) depozytu prowadzonego w izbie, placówce,
- 7) stosowania wobec osób przyjętych do izby, placówki lub jednostki Policji środków przymusu bezpośredniego,
- 8) sposobu i trybu zwalniania z izb, placówek lub jednostek Policji.

W projekcie przewidziane zostały również przepisy materialne dotyczące spełniania określonych wymagań przez pomieszczenia i urzędnienia izb wytrzeźwień i placówek oraz kwalifikacji zatrudnionych w nich osób, pozostawiając szczegółowe regulacje w tym zakresie do sprecyzowania w drodze rozporządzenia. Do uregulowania w drodze przedmiotowego rozporządzenia przewidziano również czynności związane z prowadzeniem depozytu w izbach wytrzeźwień oraz placówkach utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub którym jednostki samorządu terytorialnego zleciły wykonywanie zadań izb wytrzeźwień, sposobu przeprowadzania kontroli stanu zdrowia, sposobu przeprowadzania badań na zawartość alkoholu w organizmie, szczegółowego zakresu danych zawartych w dokumentacji oraz wykazu produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, które są stosowane w izbie oraz placówce.

Projektowane przepisy nie konstytuują nowych obowiązków, stanowiąc w przeważającej mierze odzwierciedlenie przepisów dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Należy jednakże zwrócić uwagę na kwestie dotyczące propozycji unormowania stosowanych środków przymusu. W stosunku do treści art. 42 ust. 1 – 3 rozszerzono formy stosowania przymusu bezpośredniego o przymusowe podanie produktu leczniczego oraz izolację. Podanie określonego leku jest niezbędne dla ratowania zdrowia, a niejednokrotnie i życia osoby znajdującej się w izbie wytrzeźwień. Jednakże ze względu na stan nietrzeźwości osoby te nie są w stanie w pełni świadomie podjąć decyzji i wyrazić zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego, jakim jest podanie leku. Wymaga również wskazania, że wykaz produktów leczniczych, które można stosować w izbie wytrzeźwień lub placówce jest ograniczony do tych produktów leczniczych, które zostaną określone w rozporządzeniu. W obecnym stanie prawnym również taki wykaz określa ww. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. Brak jest jednak przepisu upoważniającego do przymusowego podania leku. Jednocześnie jako wyłączną przesłankę zastosowania tej formy przymusu bezpośredniego wskazano zagrożenie dla zdrowia lub życia osoby, wobec której ta forma ma być zastosowana. Wymaga podkreślenia, że w jednostkach Policji nie przewiduje się możliwości zastosowania tej formy przymusu bezpośredniego ze względu na brak lekarza w tych jednostkach. W odniesieniu natomiast do izolacji, choć przepis ustawowy nie przewidywał takiej formy stosowania przymusu bezpośredniego, rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu

terytorialnego w § 19 ust. 2 nakładało obowiązek posiadania wyodrębnionego pomieszczenia dla osób, których zachowanie stwarza poważne zagrożenie dla ich zdrowia lub życia albo zdrowia lub życia innych osób przebywających w izbach, czyli „izolatki”. Zaproponowane w projekcie rozwiązania dotyczące przymusu bezpośredniego stanowią kompleksową i spójną regulację i niwelują ewentualne zastrzeżenia konstytucyjne poprzez ich wprowadzenie w ustawie, a nie w akcie podustawowym.

Uzupełniono także przepisy dotyczące monitoringu. Powyższe stanowi wyjście naprzeciw oczekiwaniom niektórych organizacji społecznych zajmujących się ochroną praw człowieka, a także postulatom Rzecznika Praw Obywatelskich. Projekt zawiera przepisy dotyczące ochrony zapisów z monitoringu, ich przechowywania oraz niszczenia. Wprowadzenie tych przepisów ma na celu zapewnienie stałego nadzoru nad osobami w przebywającymi w izbach wytrzeźwień oraz placówkach, w szczególności szybką reakcję w sytuacji wystąpienia niepokojących objawów zdrowotnych, a także kontrolę zastosowania przymusu bezpośredniego. Okres przechowywania zapisów z monitoringu jest tożsamy do przyjętego maksymalnego czasu w regulacjach dotyczących ochrony zdrowia psychicznego.

W stosunku do dotychczasowego stanu prawnego w projekcie zrezygnowano z możliwości potrącania należności przysługujących z tytułu opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji oraz ustanawiania zastawu na rzeczach oddanych do depozytu. Novum jest również umożliwienie dyrektorowi izby oraz kierownikowi placówki wnioskowania o wydanie opinii o zdolności do pracy w izbie lub placówce, w tym do pracy w warunkach wymagających stosowania przymusu bezpośredniego w przypadku powzięcia przez niego uzasadnionego podejrzenia utraty przez zatrudnioną przez niego osobę powyżej zdolności psychicznej. Rozwiązanie to stanowi odpowiedź na postulaty dyrektorów izb wytrzeźwień, powodowane specyfiką pracy w kierowanych przez nich podmiotach oraz potrzebą zapewnienia osobom w nich przebywającym najwyższej ochrony i praw i godności. Przedmiotowe opinie będą finansowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.).

Projektowana ustawa zawiera w art. 2-4 przepisy przejściowe i dostosowujące, które mają na celu zapewnienie bezkolizyjnego jej wejścia w życie.

Zaproponowane w przedmiotowym projekcie zmiany ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, są w znacznej części zbieżne z rozwiązaniami przyjętymi w ustawie z dnia 4 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ale uwzględniają także uwagi i zastrzeżenia zgłaszane do tej ustawy w toku prac legislacyjnych zarówno przez organizacje społeczne, w tym Helsińską Fundację Praw Człowieka, jak i Biuro Legislacyjne Senatu oraz Biuro Legislacyjne Sejmu, dotyczące:

- 1) rezygnacji z otwartego katalogu urzędzeń, za pomocą których można stosować przymus bezpośredni w postaci unieruchomienia,
- 2) doprecyzowania, w jakich przypadkach stosuje się przymusowe podanie produktu leczniczego (zgodnie z przedłożonym projektem nastąpi to wyłącznie w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osoby przyjętej do izby albo placówki),
- 3) rezygnacji z przepisu określającego kolejność stosowania środków przymusu określonych w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego oraz w innych przepisach.

4. Skutki projektowanej ustawy

Zasadniczym celem projektu jest wykonanie wyroku TK z dnia 3 kwietnia 2012 r. oraz usunięcie niespójności w systemie prawa.

Podniesienie maksymalnej wysokości opłaty z 250 zł do 300 zł nie musi oznaczać faktycznie podniesienia wysokości tej opłaty. Zależy to od decyzji podmiotów ustalających wysokość opłat oraz od faktycznych kosztów izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji.

Projektowane zmiany wpłyną natomiast w sposób pośredni na stan zdrowia społeczeństwa, poprzez uporządkowanie regulacji dotyczących funkcjonowania izb wytrzeźwień oraz placówek utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub którym jednostki samorządu terytorialnego zleciły wykonywanie zadań izb wytrzeźwień, a także jednostek Policji. Szczególnie istotne w tym zakresie znaczenie ma – poza będącymi zasadniczym celem niniejszej nowelizacji regulacjami dotyczącymi opłat za pobyt w rozważanych izbach, placówkach i jednostkach – nadanie rangi ustawowej przepisom odnoszącym się do zasad stosowania wobec osób przyjętych do izby lub placówki albo zatrzymanych w jednostce Policji przymusu bezpośredniego.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektu nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 5 czerwca 2013 r.

BAS-WAPEiM-1316/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu
alkoholizmowi (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Rajmund Miller)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r., poz. 32 ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, ze zm.; dalej: ustawa).

Nowelizacja ma na celu dostosowanie przepisów ustawy do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 kwietnia 2012 r. (sygn. K 12/11; Dz. U. z 2012 r. poz. 405).

W przedstawionym wyroku Trybunał orzekł, iż art. 42 ust. 6 ustawy, w zakresie w którym zawiera on delegację ustawową do określenia, w drodze rozporządzenia, maksymalnej wysokości opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji oraz § 29 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 20, poz. 192, ze zm.) są niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy, poza określeniem wysokości opłat za pobyt w izbie wytrzeźwień, odpowiedniej placówce lub jednostce Policji, reguluje również inne kwestie związane z funkcjonowaniem izb wytrzeźwień oraz placówek wykonujących zadania takiej izby. Nowelizacja obejmuje między innymi kwestie dotyczące organizacji i zadań izb wytrzeźwień oraz wskazanych placówek. Reguluje ona także procedurę doprowadzenia, pobytu oraz

zwolnienia osoby nietrzeźwej z izby wytrzeźwień, odpowiedniej placówki albo jednostki Policji, w tym zasady użycia przymusu bezpośredniego wobec osób nietrzeźwych.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszel
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Deskrytory bazy Rex: alkohol, alkoholizm, izba wytrzeźwień, opłaty, projekt ustawy, Unia Europejska.

Warszawa, 5 czerwca 2013 r.

BAS-WAPEiM-1317/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Rajmund Miller) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, ze zm.; dalej: ustawa).

Nowelizacja ma na celu dostosowanie przepisów ustawy do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 kwietnia 2012 r. (sygn. K 12/11; Dz. U. z 2012 r. poz. 405).

Projekt ustawy, poza określeniem wysokości opłat za pobyt w izbie wytrzeźwień, odpowiedniej placówce lub jednostce Policji, reguluje również inne kwestie związane z funkcjonowaniem izb wytrzeźwień oraz placówek wykonujących zadania takiej izby. Nowelizacja obejmuje między innymi kwestie dotyczące organizacji i zadań izb wytrzeźwień oraz wskazanych placówek. Reguluje ona także procedurę doprowadzenia, pobytu oraz zwolnienia osoby nietrzeźwej z izby wytrzeźwień, odpowiedniej placówki albo jednostki Policji, w tym zasady użycia przymusu bezpośredniego wobec osób nietrzeźwych.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszel
Ekspert ds. legislacji
Biuro Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Deskrytory bazy Rex: alkohol, alkoholizm, izba wytrzeźwień, opłaty, projekt ustawy, Unia Europejska.

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

DOLiS – 033 – 272 / 13 / AFS/43654

Warszawa, dnia 7 lipca 2013 r.

**Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu**

**Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00 – 902 Warszawa**

Szanowny Panie Ministrze

w nawiązaniu do pisma z dnia 19 czerwca 2013 r. (znak: GMS-WP-173-192/13) uprzejmie informuję, iż do projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pod kątem zgodności z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) zgłaszam następujące uwagi.

1) Tak ustawa o ochronie danych osobowych – w swym art. 26 ust. 1 pkt 3 – jak i dyrektywa nr 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U.WE.23.11.1995) w art. 6 ust. 1 lit. c, statuują tzw. zasadę adekwatności danych w stosunku do celów ich przetwarzania. Jej poszanowanie wymaga, aby administrator danych każdorazowo przetwarzał dane osobowe – w rozumieniu art. 6 ustawy – wyłącznie w zakresie niezbędnym z punktu widzenia określonego celu przetwarzania danych. Swym rodzajem i swą treścią dane osobowe nie powinny zatem wykraczać poza potrzeby wynikające z celu ich zbierania. W glosie do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 grudnia 2001 r. (II SA

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

ul. Stawki 2
00 – 193 Warszawa

L.dz. ....
Data wpływu 15-07-2013

tel. (022) 860 – 70 – 81
fax (022) 860 – 70 – 90
www.eiodo.gov.pl

2869/00) A. Drozd podniósł, iż zbieranie danych osobowych na zapas, co do zasady narusza zasadę adekwatności, ponieważ takie postępowanie nie mieści się w ramach celu przetwarzania.

Adekwatność danych w stosunku do celu ich przetwarzania powinna być rozumiana jako równowaga pomiędzy dobrem osoby, której dane dotyczą, a interesem administratora danych. Oznacza to, że administrator danych nie może przetwarzać danych w zakresie szerszym, niż niezbędny dla osiągnięcia zamierzonego celu, jak również danych o większym, niż uzasadniony tym celem, stopniu szczegółowości. Równowaga będzie zachowana, jeżeli administrator zażąda danych tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do wypełnienia celu, w jakim dane są przez niego przetwarzane (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 grudnia 2005 r. o sygn. akt II SA/Wa 917/2005).

Jakkolwiek powołany wyrok odnosi się do innego stanu faktycznego, może niewątpliwie stanowić cenną wskazówkę interpretacyjną.

W trakcie tworzenia przepisów określających ramy prawne działania administratora danych należy pamiętać o tym, iż nie powinny one stanowić podstawy do pozyskiwania i dalszego przetwarzania danych w nadmiarze, danych nieistotnych, nieadekwatnych i tym samym zupełnie zbędnych administratorowi danych, do przetwarzania których w praktyce dochodzić nie powinno.

Dlatego też zastanowienia wymaga, czy w każdej sytuacji, niezbędne dla ustalenia tożsamości osoby (dodawany do ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm. – art. 39¹ ust. 2 pkt 1) pozostają np. imiona rodziców, czy kumulatywnie nr PESEL oraz nazwa i numer dokumentu tożsamości. Nad zasadnością pozyskiwania informacji o imionach rodziców można byłoby zastanawiać się ewentualnie w przypadku osób małoletnich.

Zweryfikować zatem należy treść ww. przepisu i dokonać jego zmiany w taki sposób, ażeby pozyskiwane o osobie informacje nie były nadmierne, uwzględniając, że celem ich pozyskiwania jest ustalenie tożsamości osoby.

2) Powyższe uwagi odnoszą się także do proponowanego brzmienia art. 10 ust. 3 ustawy, odnoszącego się do zakresu informacji zamieszczanego w protokole doprowadzenia w celu wytrzeźwienia.

3) Uwzględniając natomiast treść § 25 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), z którego wynika, że przepis prawa materialnego powinien możliwie bezpośrednio i wyraźnie wskazywać kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować, zastanowić się należy nad możliwością doprecyzowania proponowanej treści art. 40 ust. 4 nowelizowanej ustawy. Przepis ten stanowiąc o konieczności niezwłocznego sprawdzenia i potwierdzenia tożsamości osoby doprowadzonej w przypadku uzasadnionych wątpliwości w tej materii, nie wskazuje w jaki sposób powyższe ma

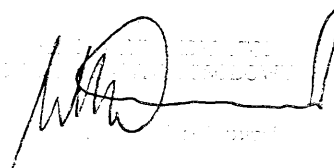
następować. Wobec tego mogą powstać wątpliwości interpretacyjne pod kątem możliwych sposobów zweryfikowania tożsamości osoby, w tym uprawnienia do uzyskiwania określonych informacji z różnego rodzaju źródeł (np. rejestrów, ewidencji).

4) Odnosząc się z kolei do tej części projektu, która stanowi o wyposażeniu pomieszczeń izb wytrzeźwień lub placówek w urządzenia monitorujące warto wskazać po pierwsze, iż zbędnym wydaje się odwołanie się w proponowanym ust. 3 art. 42³ ustawy do przepisów o ochronie danych osobowych. Przepisy te stanowią bowiem część porządku prawnego powszechnie obowiązującego i ich stosowanie pozostaje koniecznością bez względu na wprowadzanie innych regulacji „odwołujących” się do nich.

Jednocześnie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozumie, że zawarte w art. 42³ ust. 2 sformułowanie, cyt.: „(...) pomieszczenia izby wytrzeźwień lub placówki są wyposażone w urządzenia monitorujące (...) umożliwiające stały nadzór nad osobami w nich przebywającymi (...) w sposób zapewniający poszanowanie intymności i godności tych osób (...)” oznacza, że w niektórych pomieszczeniach lub ich częściach (np. przeznaczonych do celów sanitarno – higienicznych), uwzględniając przyznane każdemu człowiekowi prawo do prywatności (art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) tego typu środki nadzoru nie będą stosowane.

Wydaje się jednakże zasadne rozszerzenie projektu o regulacje odnoszące się do właściwych sposobów zabezpieczenia, pozyskiwanych za pośrednictwem urządzeń monitorujących, danych osobowych (np. poprzez wprowadzenie delegacji dla właściwego ministra), zwłaszcza zaś zabezpieczania samej infrastruktury informatycznej (oprogramowania i elementów fizycznych), na których odbywa się proces przetwarzanie danych osobowych.

z poważaniem

**Państwowa Agencja
Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych**

Warszawa, dn. 8 lipca 2013 roku

ANA/127/DPr/MO/JD/2013

**Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze

W związku z pismem z dnia 19 czerwca 2013 r., znak: GMS – WP – 173 – 192/13 w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uprzejmie informuje, iż uwag do przedmiotowego projektu nie zgłasza.

Z poważaniem

DYREKTOR
Państwowej Agencji Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
Krzysztof Sztożka

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

Licz. ....

Data wpływu *15-07-2013* .....

PARPA

PAŃSTWOWA AGENCJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
Aleje Jerozolimskie 155. 02-326 Warszawa | fax 22 250 63 60 | tel 22 250 63 25
e-mail: parpa@parpa.pl | www.parpa.pl